

ACTIVITATEA OSCE ÎN DOMENIUL COMBATERII TERORISMULUI

Cristina EJOVA

Un mecanism important în combaterea terorismului la nivel internațional este OSCE, potențialul căruia poate fi îndreptat spre inițiativele comune antiteroriste. Intensificarea valului de crime teroriste a făcut această organizație să conștientizeze că problema globală a securității și a luptei împotriva terorismului trebuie abordată nu numai la nivel european, ci și la cel global. Fiind unul din elementele-cheie în noua arhitectură europeană de securitate, OSCE, cu componența sa unică, experiența de interdependență a statelor și a instrumentelor folosite în domeniul securității și cooperării, este capabilă să contribuie considerabil la lupta cu terorismul internațional. Angajamentele OSCE în domeniul combaterii terorismului sunt extinse și includ obligația asumată de către toate statele participante de a ratifica convențiile și protocoalele ONU privind combaterea terorismului.

În activitatea OSCE în domeniul combaterii terorismului, pot fi distinse câteva etape:

- Prima etapă (până în anul 2001) s-a caracterizat în mare parte prin natura declarativă a documentelor normativ-legale ale OSCE privind combaterea terorismului, care aveau un caracter exclusiv moral și politic (documentele finale ale Reuniunii de la Madrid din 1983, de la Viena din 1980, ale Conferinței de la Stockholm din 1986, ale Cartei de la Paris pentru Noua Europă din 1990, ale Summit-urilor de la Helsinki și Budapesta din anii 1992 și 1994, precum și Summit-ului de la Istanbul din anul 1999).

A doua etapă în activitatea OSCE ține de conștientizarea amplitudinii amenințărilor cu terorismul în legătură cu atacurile din 11 septembrie 2001. În documentele organizației insistent a răsunat îndemnul pentru statele participante să conlucreze ca un „front unit” împotriva „flagelului erei” – terorismul. La etapa actuală strategia OSCE în acest domeniu se sprijină pe Planul de Acțiuni de la București pentru lupta împotriva terorismului, care a fost adoptat în cadrul celei de-a 9-a întruniri a miniștrilor de afaceri externe ai OSCE în decembrie 2001, pe programul de acțiuni de la Bishkek, adoptat în cadrul Conferinței internaționale din 13-14 decembrie 2001, precum și pe Carta cooperării antiteroriste din anul 2002 etc.

În decembrie 2001 a fost adoptată „Declarația Conferinței internaționale de la Bishkek. Programul de acțiune”, care a fost primul pas în aplicarea măsurilor convenite la ședința Consiliului de Miniștri al Afacerilor Externe din București pentru a conecta potențialul acestei organizații unice la activitățile internaționale antiteroriste sub auspiciile ONU.

În cadrul Conferinței OSCE de la Baku (10-11 octombrie 2002) cu genericul „Rolul religiei și credinței în societatea democratică modernă: căutarea modalităților de combatere a terorismului și a extremismului”, participanții au decis să sprijine Rezoluția 1373 a Consiliului de Securitate al ONU, precum și alte rezoluții care vizează lupta împotriva terorismului internațional.

OSCE colaborează activ cu un șir de organizații regionale și subregionale în domeniul schimbului de experiență și de promovare a celor mai bune practici în domeniul luptei cu terorismul. În acest scop, în anul 2002, în cadrul OSCE a fost creată subdiviziunea antiteroristă în calitate de centru de ghidare a activității antiteroriste ale OSCE și care contribuie la dezvoltarea organizației. Subdiviziunea ajută statele membre ale OSCE în realizarea obligațiilor asumate în lupta cu terorismul, consolidând potențialul acestora în preîntâmpinarea și combaterea terorismului [3]. Subdiviziunea promovează și consolidează cadrul juridic internațional pentru combaterea terorismului în cooperarea cu Biroul ONU pentru Droguri și Criminalitate. De asemenea, subdiviziunea dată organizează seminare naționale și

ȘTIINȚE SOCIALE

Relații internaționale, științe politice și administrative

subregionale care contribuie la ratificarea a 19 convenții în domeniul luptei împotriva terorismului [4].

În decembrie 2012, în cadrul Consiliului Ministerial din Dublin, statele participante la OSCE au adoptat *Cadrul Cuprinzător de Luptă împotriva Terorismului* („OSCE Consolidated Framework for the Fight against Terrorism”) [1]. *Cadrul Cuprinzător* prevede că OSCE își va coordona eforturile în mod intern și va coopera extern cu organizațiile regionale și internaționale relevante, inclusiv prin organizarea, după caz și, de preferință, anual, a unei conferințe concentrate, orientată spre rezultate, la nivelul OSCE, în domeniul combaterii terorismului. Lupta împotriva terorismului trebuie să se bazeze pe o abordare cuprinzătoare a securității, utilizând cele trei dimensiuni ale OSCE: dimensiunea politico-militară, dimensiunea economică și de mediu, și dimensiunea umană.

În cadrul Consiliului Ministerial al OSCE (Basel, 4-5 decembrie 2014), statele participante OSCE au adoptat două Declarații privind „Rolul OSCE în combaterea fenomenului luptătorilor teroriști străini, în contextul implementării Rezoluțiilor nr. 2170 (2014) și 2178 (2014) ale Consiliului de Securitate al ONU”, respectiv privind „Rolul OSCE în combaterea luărilor de ostatici și răpirilor pentru recompensă comise de grupările teroriste, în contextul implementării Rezoluției nr. 2133 (2014) a Consiliului de Securitate al ONU”.

Declarația privind prevenirea și combaterea extremismului violent și a radicalizării care conduc la terorism, precum și Declarația privind întărirea eforturilor OSCE de combatere a terorismului, în contextul atacurilor teroriste recente, au fost adoptate la ședința Consiliului de Miniștri de la Belgrad în anul 2015. La Belgrad, discuțiile s-au concentrat în special pe următoarele aspecte: tendințele și dinamica recrutării combatanților – teroriști străini; practicile și experiența în comunicarea strategică pentru prevenirea promovării și recrutării acestora; implicarea și posibilitățile tinerilor în procesul de a combate extremismul violent și radicalizarea care conduc la terorism; aplicarea experienței în identificarea și implicarea persoanelor care se află sub riscul de a fi radicalizate și recrutate ca combatanți – teroriști străini.

La etapa actuală, principalele domenii strategice și prioritare ale activității OSCE în lupta cu terorismul și combaterea extremismului

violent și a radicalizării care conduc la terorism sunt următoarele: prevenirea și suprimarea finanțării terorismului; contracararea utilizării internetului în scopuri teroriste; facilitarea dialogului și a cooperării pe probleme de combatere a terorismului, în special în cadrul parteneriatului public-privat între autoritățile publice și sectorul privat (cercurile de afaceri, industrie), precum și societatea civilă și mass-media; consolidarea eforturilor naționale pentru punerea în aplicare a rezoluției 1540 (2004) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite privind neproliferarea armelor de distrugere în masă; ridicarea nivelului de securitate al documentelor de călătorie; și promovarea, și protejarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului în contextul măsurilor de luptă împotriva terorismului.

Referințe:

1. OSCE Consolidated Framework for the Fight against Terrorism, PC.DEC/-1063, 7 December 2012. <http://www.osce.org/pc/98008> (vizitat 17.02.2016).
2. UHRIG, R., HILLER, B. *OSCE Action against Terrorism: Consolidation, Continuity and Future Focus*. [Accesat 21.02.2019]. Disponibil: <https://ifsh.de/file-CORE/documents/yearbook/english/13/UhrigHiller-en.pdf>
3. Антитеррористическое подразделение ОБСЕ. [Accesat 21.02.2019]. Disponibil: http://www.un.org/en/sc/ctc/specialmeetings/2011/docs/osce/atu_factsheet_ru.pdf
4. Организация по безопасности и сотрудничеству в Европе. Справочная информация. [Accesat 21.02.2019]. Disponibil: <https://www.files.ethz.ch/isn/176193/Russian%20Factsheet%20of%20the%20OSCE%20Action%20against%20Terrorism%20Unit.pdf>